

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33577
Nom	Anàlisi econòmic de les polítiques sociolaborals
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	Facultat de Ciències Socials	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	19 - Políticas sociolaborales	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ROHR TRUSHCHELEVA, MARGARITA	110 - Economia Aplicada

RESUM

Anàlisi econòmica de les polítiques sociolaborals és una assignatura de 6 crèdits i de caràcter obligatori del Grau en Relacions Laborals i Recursos Humans, integrada en el bloc temàtic “Estructura i dinàmica del sistema de relacions laborals” d’aquesta titulació. L’assignatura té com a objecte proporcionar als/les estudiants una sèrie de coneixements relacionats amb el contingut, la formulació i l’anàlisi de les polítiques sociolaborals des d’una perspectiva econòmica. En aquest sentit, s’aborden les principals polítiques en l’àmbit laboral i del benestar social (polítiques d’ocupació, de seguretat social, sanitàries, educatives, contra l’exclusió social), tant des d’una perspectiva teòrica com aplicada; acudint en aquest últim cas a l’experiència comparada, sobretot de l’entorn més pròxim, l’espanyol i europeu.

Està integrada dins de la matèria Polítiques sociolaborals, junt amb una altra assignatura (Polítiques sociolaborals, d’ocupació i d’igualtat) que aborda aquesta temàtica des de la perspectiva jurídica. Prèviament els/les estudiants han tingut l’ocasió de cursar dos assignatures que els proporcionen coneixements útils per a la millor comprensió de les polítiques sociolaborals. Es tracta Economia

Aplicada i d'Economia del treball.

D'altra banda, cal tenir en compte la utilitat d'Anàlisi econòmic de les polítiques sociolaborals per a la millor comprensió d'algunes assignatures de l'Itinerari A: "Intervenció en el mercat de treball i polítiques sociolaborals", especialment Sistemes laborals territorials i desenvolupament local i Dinàmica sectorial i política econòmica valenciana.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

És recomanable haver cursat prèviament l'assignatura de formació bàsica Economia Aplicada a les Ciències Socials (o qualsevol matèria d'Economia de formació bàsica).

COMPETÈNCIES

1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacidad para aprender de forma autónoma y desarrollar la iniciativa y el espíritu emprendedor.
- Capacidad para organizar y planificar.

- Capacidad para gestionar la información, redactar y formalizar informes y escritos.
- Capacidad para analizar, sintetizar y razonar críticamente.
- Capacidad para resolver problemas, aplicar el conocimiento a la práctica y desarrollar la motivación por la calidad.
- Capacidad para comunicar de forma oral y escrita.
- Capacidad para utilizar las nuevas tecnologías de la información y la comunicación.
- Capacidad para trabajar en equipo.
- Capacidad para respetar y promocionar los derechos fundamentales, la igualdad entre hombres y mujeres, la igualdad de oportunidades y la no discriminación, los valores democráticos y la sostenibilidad.
- Capacidad para conocer y aplicar los principios del código deontológico profesional.
- Conocer y analizar los principios, ámbitos y procedimientos de actuación de las instituciones políticas sociolaborales.
- Conocer y analizar la estructura y dinámica de los sistemas de relaciones laborales nacionales y comunitarios.
- Conocer y comprender el marco económico de las relaciones laborales y la dinámica de los mercados de trabajo.
- Conocer y comprender los procesos sociales que estructuran las relaciones de trabajo y de producción.
- Capacidad para interrelacionar los conocimientos de las distintas disciplinas académicas que analizan el ámbito laboral.
- Analizar y evaluar los factores que determinan las desigualdades en el mundo del trabajo.
- Analizar y evaluar las decisiones emanadas de los agentes que participan en las relaciones laborales.
- Capacidad para seleccionar y gestionar información y documentación sociolaboral.
- Capacidad para localizar, identificar e interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos al mercado de trabajo.
- Capacidad para elaborar, implementar y evaluar estrategias territoriales de promoción socioeconómica.
- Capacidad para elaborar, implementar y evaluar planes de formación ocupacional e inserción laboral.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Amb aquesta assignatura es persegueix que els/les estudiants aconseguixen:

- Captar el camp d'actuació de les polítiques sociolaborals.
- Percebre la importància de les polítiques sociolaborals per al desenvolupament i benestar de les nostres societats.
- Comprendre el procés d'elaboració de les polítiques sociolaborals, el paper dels agents que intervenen, la seua interacció i les seues motivacions.
- Conèixer les principals característiques de les distintes polítiques sociolaborals en la Unió Europea i Espanya.

Conèixer els diferents enfocaments teòrics respecte a les polítiques sociolaborals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Marc general de les polítiques sociolaborals

Economia, mercat i Estat

Concepte i importància de les polítiques sociolaborals

El contingut de les polítiques sociolaborals: objectius i instruments

Els actors que intervenen i el paper que exerceixen

El procés d'elaboració i les seues etapes

2. Nivells de govern i coordinació de les polítiques sociolaborals

La teoria econòmica i la distribució de funcions entre nivells de govern

La realitat en els països federals

El cas espanyol

Globalització i polítiques sociolaborals

3. Polítiques d'ocupació

Concepte, objectius i tipus de polítiques d'ocupació

Polítiques actives sobre l'oferta

Polítiques actives sobre la demanda

Polítiques d'ajust entre l'oferta i la demanda

Polítiques passives (compensatòries)

Política d'ocupació a la Unió Europea

4. La política econòmica i l'ocupació

Creixement econòmic i política econòmica
Polítiques macroeconòmiques i l'ocupació
Polítiques estructurals i la creació d'ocupació
Els límits al creixement i el desenvolupament sostenible

5. Polítiques de Seguretat Social. Pensions

Visió de conjunt de l'Estat del Benestar
Sistemes de Seguretat Social
El debat al voltant del futur de la Seguretat Social i la seua reforma

6. Polítiques sanitàries

Les raons de la intervenció pública en la protecció de la salut
Formes d'intervenció dels poders públics en la sanitat
El debat al voltant de la reforma de la sanitat

7. Políticas educatives

Les raons de la intervenció pública en l'educació
Formes d'intervenció dels poders públics en l'educació
El debat al voltant del finançament de l'educació

8. Polítiques contra la pobresa i l'exclusió social

Conceptualització i mesurament de la pobresa i l'exclusió social
Incidència i evolució de la pobresa i l'exclusió social a Espanya
Les polítiques contra la pobresa i l'exclusió social

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	6,00	0
Estudi i treball autònom	22,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	17,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyança-aprenentatge de l'assignatura s'organitza al voltant de tres tipus d'activitats:

- 1) Classes presencials i activitats amb professor/a en classe.
- 2) Estudi i realització d'activitats per part de l'alumnat.
- 3) Assistència individual o en grups reduïts a tutories, assistència a seminaris, etc.

Les classes presencials i activitats amb el professorat en l'aula s'estructuren en dos eixos bàsics:

a) Classes magistrals participatives. Aquestes classes seran essencialment teòriques i en elles s'explicaran els conceptes i continguts bàsics de la matèria. Les classes es basaran en l'explicació dels continguts del tema per part del professorat, però incentivant, en qualsevol cas, la participació de l'alumnat amb les seues preguntes, opinions i reflexions sobre la base de les lectures de les referències bibliogràfiques i la matèria exposada pel professorat.

b) Sessions pràctiques. Els continguts de les classes pràctiques estan estretament relacionats amb els de les teòriques i és basen en la mateixa estructura temàtica, si bé en el primer cas es potenciaran els objectius de caràcter procedimental i es seguirà una metodologia didàctica més activa. L'avaluació crítica i la discussió de les distintes perspectives analítiques, així com l'anàlisi d'experiències i exemples concrets de polítiques sociolaborals, adquireixen en les classes pràctiques un paper preponderant.

En el cas de les sessions pràctiques les activitats didàctiques seran de diversos tipus. D'una banda, consistiran en l'anàlisi, comentari i discussió en l'aula dels materials seleccionats per a cada sessió, la localització dels quals facilitarà el professorat a l'alumnat amb suficient antelació (normalment a través de l'Aula Virtual). De l'altra, en la presentació en l'aula per part de l'alumnat de la resolució prèvia d'activitats plantejades pel professorat, realitzades individualment o en grup.

És recomana una metodologia activa d'estudi per part de l'alumnat, basada en les referències bibliogràfiques, en l'assistència i participació en les classes i en l'aprofitament dels hores de tutories.

AVALUACIÓ

S'utilitzarà el següent procediment d'avaluació:

- Prova escrita que es realitzarà al final del semestre: 70% de la nota final. Esta prova anirà referida a tot el temari del curs i tractarà tant dels continguts de les classes magistrals participatives com de les qüestions abordades en les sessions pràctiques.

- Avaluació contínua: 30% de la nota final. L'avaluació continua es referirà als següents aspectes:

- Activitats realitzades per l'alumnat individualment o en grup en les sessions pràctiques, algunes de les quals poden ser requerides per escrit o bé hauran de ser resoltes a classe per l'alumnat.

- Participació activa de l'alumnat en les activitats presencials, així com habilitats i actituds mostrades en el desenvolupament d'aquestes.

Per a superar l'assignatura s'haurà d'obtenir al menys un 4 en la prova escrita i una mitjana de 5 entre la nota de la prova escrita i l'avaluació continua amb els criteris de ponderació reflectits més amunt. Quan s'obtinga menys d'un 4 en l'examen no es tindrà en compte l'avaluació contínua per al càlcul de la nota final, sent aquesta l'aconseguida en el examen. Les persones que no aproven l'assignatura en la primera convocatòria hauran de repetir en la segona convocatòria la prova escrita i mantindran la part de la nota lligada a l'avaluació continua (la qual serà recuperable).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- TORREJÓN, M. (2012): Análisis económico de las políticas sociolaborales, Ed. Reproexpres.
- LÓPEZ CASASNOVAS, G. (dir.) (2003): Los nuevos instrumentos de la gestión pública, Servicio de Estudios de la Caixa, Barcelona (www.estudios.lacaixa.es), cap. II.
- CASTELLS, A. y CUBEL, M. (2003): La descentralización de las políticas de inclusión social, Hacienda Pública Española. Monografía 2003, págs. 211-235
- MADSEN (2008): Flexiseguridad. ¿Un nuevo programa para la reforma del mercado laboral en Europa?, Boletín Económico de ICE, nº 2950, 16 al 31 octubre.
- CAUCES (2010): La sostenibilidad de las pensiones de vejez en España y Europa, CAUCES. Cuadernos del Consejo Económico y Social, nº 13, págs. 44-63.
- ARIAS, X. C. y COSTAS, A. (2011): La torre de la arrogancia. Políticas y mercados después de la tormenta, Ed. Ariel, págs. 9-27.
- TORRES, R. (2013): Introducción: Los mercados de trabajo europeos y la crisis económica, Revista Internacional del Trabajo, vol. 132, nº 2.
- ALBERT, C. y ROIG, J.M. (2011): La financiación de la educación superior, en Lecturas sobre economía de la educación (homenaje a María Jesús San Segundo), Ed. Ministerio de Educación, págs. 17-31.
- FUNDACIÓN FOESSA (2014): Precariedad y cohesión social, págs. 1-17.
- AYALA CAÑÓN, L. (Coord.) (2021): Economía del Estado de Bienestar, Ed. CÍVITAS, Thomson Reuters.
- SÁNCHEZ ANDRÉS, A. (2021): Introducción a la política económica. Concepto, estructura y formación, Ed. Tirant lo Blanch.
- TODOS LOS MATERIALES UTILIZADOS EN LAS CLASES PRÁCTICAS TENDRÁN LA CONSIDERACIÓN DE REFERENCIAS BÁSICAS PARA LA PREPARACIÓN DE LA ASIGNATURA

Complementàries

- BALLESTER, R. y otros (2004): Políticas macroeconómicas de la Unión Europea y creación de empleo: una visión crítica, Revista de Economía Mundial, nº 10/11, págs. 127-149 (<http://www.sem-wes.org/revista>).
- CUADRADO, J. R. (dir.) (2010): Política Económica: Elaboración, objetivos e instrumentos, McGraw-Hill, 4ª ed., Madrid, caps. 2, 3, 4 y 8.
- MILLÁN, A. (2005): La protección social en la Unión Europea, ¿un modelo homogéneo?, ICE, Revista de Economía (El modelo económico de la UE), nº 820, pp. 195-219, (<http://www.revistasice.com/RevistasICE/portada.htm>).
- MUÑOZ DE BUSTILLO, R. (2000): "Retos y restricciones del Estado de Bienestar en el cambio de siglo", en Muñoz de Bustillo, R. (ed.): El Estado de Bienestar en el cambio de siglo, Alianza, Madrid, págs. 50-101.
- MUÑOZ DE BUSTILLO, R. (2005): Protección social y empleo. Quaderns de Política Econòmica. Revista electrònica, 2ª època, vol. 9, Enero-Abril (<http://www.uv.es/poleco>).
- OCHANDO, C. (2006): Las reformas de la asistencia sanitaria y de los sistemas de Seguridad Social. Opciones y consecuencias, en F. Toboso y C. Arias: Organización de gobiernos y mercados. Análisis de casos desde la Nueva Economía Institucional, Universidad de Vigo-Universidad de Valencia, cap. 9.
- RAMOS, N.E. y BLÁZQUEZ, M. (2007): Contrato a tiempo parcial en los Países Bajos: ¿sólo para mujeres?, Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, nº 66, págs. 143-159 (http://www.mtin.es/publica/pub_electronicas/destacadas/revista/).
- ZUBIRI, I. (2009): El Sistema de Pensiones Español ante el reto del envejecimiento, Revista del ministerio de Trabajo e Inmigración. Extra Seguridad Social.
- PÉREZ, F. y otros (2012): La financiación pública de la Comunitat Valenciana y sus consecuencias económicas, Asociación Valenciana de Empresarios (AVE), Valencia.
- SAN SEGUNDO, M.J. (2001): Economía de la Educación, Síntesis, Madrid, caps. 7 y 9.
- BRAVO, S. y GORDO, E. (2003): Los factores determinantes de la competitividad y sus indicadores para la economía española, Boletín Económico, Banco de España, septiembre, págs. 73-76.
- RUESGA, S.M. (2002): Economía del trabajo y política laboral, Pirámide, Madrid; cap. 6 y 7.
- CAUCES (2010): La estrategia de crecimiento a partir de 2010 en una Europa en cambio, CAUCES. Cuadernos del Consejo Económico y Social, nº 13, págs. 24-43.